

Problema Săptămânii 394

Fie a, b, c numere reale pozitive astfel încât $a + b + c = 3$. Arătați că

$$\frac{a^2}{b^2 + 1} + \frac{b^2}{c^2 + 1} + \frac{c^2}{a^2 + 1} \geq \frac{3}{2}.$$

Soluția 1: Folosim inegalitatea lui Titu Andreescu,

$$\sum_{cyc} \frac{a^2}{b^2 + 1} = \sum_{cyc} \frac{(a^2)^2}{a^2 b^2 + a^2} \geq \frac{(\sum a^2)^2}{\sum a^2 b^2 + \sum a^2}.$$

Notăm $a^2 \stackrel{\text{not}}{=} x, b^2 \stackrel{\text{not}}{=} y$ și $c^2 \stackrel{\text{not}}{=} z$. Este suficient să arătăm că $2(x + y + z)^2 \geq 3 \sum_{cyc} xy + 3 \sum_{cyc} x$.

Ținând cont că $a + b + c = 3$ și folosind din nou inegalitatea lui Titu Andreescu, obținem

$$x + y + z = a^2 + b^2 + c^2 \geq \frac{(a + b + c)^2}{3} = 3 \Leftrightarrow (x + y + z)^2 \geq 3(x + y + z).$$

Concluzia urmează adunând inegalitățile $(x + y + z)^2 \geq 3 \sum_{cyc} x$ și $(x + y + z)^2 \geq 3 \sum_{cyc} xy$, cea din urmă inegalitate fiind echivalentă cu $\frac{1}{2} \cdot \sum_{cyc} (x - y)^2 \geq 0$, evident.

Soluția 2: Rescriem membrul stâng al inegalității astfel:

$$\sum_{cyc} \frac{a^2}{b^2 + 1} = \sum_{cyc} \left(a^2 - \frac{a^2 b^2}{b^2 + 1} \right) = \sum_{cyc} a^2 - \sum_{cyc} \frac{a^2 b^2}{b^2 + 1}.$$

Folosind inegalitatea mediilor, AM-GM, pentru a doua sumă, obținem

$$\sum_{cyc} \frac{a^2}{b^2 + 1} \geq \sum_{cyc} a^2 - \sum_{cyc} \frac{a^2 b^2}{2b} \geq \frac{3}{2} \Leftrightarrow 2 \sum_{cyc} a^2 \geq 3 + \sum_{cyc} a^2 b.$$

Din *Soluția 1*, $\sum_{cyc} a^2 \geq 3$, deci rămâne ca $\sum_{cyc} a^2 \geq \sum_{cyc} a^2 b$. Într-adevăr, înmulțind cu 3, avem

$$3 \sum_{cyc} a^2 = (a + b + c)(a^2 + b^2 + c^2) = \sum_{cyc} a^3 + \sum_{cyc} a^2(b + c) \geq 3 \sum_{cyc} a^2 b.$$

Aceasta revine la $\sum_{cyc} (a^3 + b^2 a - 2a^2 b) = \sum_{cyc} a(a - b)^2 \geq 0$, adevărat.

Observație: Putem folosi inegalitatea mediilor $a^3 + b^2 a \geq 2\sqrt{a^4 b^2} = 2a^2 b$, împreună cu analogele.

Soluția 3: Eliminând numitorii, inegalitatea revine la

$$2 \sum_{cyc} a^4 c^2 + 2 \sum_{cyc} a^4 \geq 3a^2 b^2 c^2 + \sum_{cyc} a^2 b^2 + \sum_{cyc} a^2 + 3.$$

Din inegalitatea mediilor, $\sum_{cyc} a^4 c^2 = a^4 c^2 + b^4 a^2 + c^4 b^2 \geq 3\sqrt[3]{(abc)^6} = 3a^2 b^2 c^2$. Prin urmare, este

suficient ca $\sum_{cyc} a^4 c^2 + 2 \sum_{cyc} a^4 \geq \sum_{cyc} a^2 b^2 + \sum_{cyc} a^2 + 3$. Adunând în ambii membri ai inegalității

$\sum_{cyc} a^2$, obținem forma echivalentă $\sum_{cyc} (a^4 c^2 + c^2) + 2 \sum_{cyc} a^4 \geq \sum_{cyc} a^2 b^2 + 2 \sum_{cyc} a^2 + 3$. Din inegalitatea

mediilor, $\sum_{cyc} (a^4c^2 + c^2) \geq 2 \sum_{cyc} a^2c^2$, deci avem de demonstrat că $2 \sum_{cyc} a^4 + \sum_{cyc} a^2b^2 \geq 2 \sum_{cyc} a^2 + 3$ sau, înmulțind prin 2, avem $3 \sum_{cyc} a^4 + (a^2 + b^2 + c^2)^2 \geq 4 \sum_{cyc} a^2 + 6$.

Cum $3 \sum_{cyc} a^4 \geq 3 \cdot \frac{(a^2 + b^2 + c^2)^2}{3} = (a^2 + b^2 + c^2)^2 \geq 3(a^2 + b^2 + c^2)$, iar cum $(a^2 + b^2 + c^2)^2 \geq 3 \sum_{cyc} a^2$, inegalitatea revine la $\sum_{cyc} a^2 \geq 3$, ceea ce este evident.

Egalitatea se realizează pentru $a = b = c = 1$.

Generalizare: Fie a, b, c numere reale pozitive astfel încât $a + b + c = 3$ și fie $n \in \mathbb{N}^*$. Arătați că

$$\frac{a^n}{b^n + 1} + \frac{b^n}{c^n + 1} + \frac{c^n}{a^n + 1} \geq \frac{3}{2}.$$

Soluție: Aplicând inegalitatea mediilor, obținem

$$\sum_{cyc} [a^n + (n - 1)] \geq \sum_{cyc} n \sqrt[n]{a^n} = n \sum_{cyc} a = 3n \text{ sau } \sum_{cyc} a^n \geq 3n - (3n - 3) = 3.$$

Folosind inegalitatea lui Titu Andreescu, avem

$$\sum_{cyc} \frac{a^n}{b^n + 1} = \sum_{cyc} \frac{(a^n)^2}{(ab)^n + a^n} \geq \frac{(a^n + b^n + c^n)^2}{\sum (ab)^n + \sum a^n} \geq \frac{(a^n + b^n + c^n)^2}{\frac{2}{3}(a^n + b^n + c^n)^2} = \frac{3}{2},$$

unde am folosit $\left(\sum_{cyc} a^n \right)^2 = \sum_{cyc} a^n \cdot \sum_{cyc} a^n \geq 3 \sum_{cyc} a^n$ și inegalitatea $(x + y + z)^2 \geq 3(xy + yz + zx)$, pentru $x = a^n, y = b^n$ și $z = c^n$. Egalitatea se atinge pentru $a = b = c = 1$.

Observație: Dacă $n = 0$, atunci inegalitatea se transformă în egalitate, oricare ar fi $a, b, c > 0$ pentru care $a + b + c = 3$.